

สุทธนันท์ สุทธชนะ, ฉันทชนก อินทร์ศรี, ปรัชญา ประจง, รัชชญาภัสร์ สำเภา, กวินนา เกิดสรวง, คัดคนางค์ ศรีพัฒนาพิพัฒน์,
ชญานา ไตรวิญญ์สกุล, ธนิต รัตนธรรมสกุล

ทีมตระหนักรู้ (Situation Awareness Team: SAT) กรมควบคุมโรค กระทรวงสาธารณสุข

✉ outbreak@health.moph.go.th

สถานการณ์การเกิดโรคประจำสัปดาห์ที่ 7 ระหว่างวันที่ 18-24 กุมภาพันธ์ 2561 ทีมตระหนักรู้ กรมควบคุมโรค กระทรวง-
สาธารณสุข ได้รับรายงานและตรวจสอบข้อมูลเฝ้าระวังทางระบาดวิทยา พบโรคและเหตุการณ์ที่น่าสนใจ ดังนี้

สถานการณ์ภายในประเทศ

1. ยืนยันโรคพิษสุนัขบ้า เสียชีวิต 1 ราย จังหวัดสงขลา
พบผู้ป่วยเพศชาย อายุ 50 ปี อาชีพประกอบธุรกิจส่วนตัว อาศัย
อยู่ที่หมู่ที่ 5 ตำบลคอกหงส์ อำเภอกาบังใหญ่ จังหวัดสงขลา เริ่มป่วย
เมื่อวันที่ 3 กุมภาพันธ์ 2561 ด้วยอาการไข้ อ่อนเพลีย วันที่ 6
กุมภาพันธ์ 2561 ยังคงมีไข้ อ่อนเพลีย ไม่มีแรง เริ่มพูดไม่ชัด เข้า
รับรักษาที่ โรงพยาบาลกาบังใหญ่ เมื่อวันที่ 7 กุมภาพันธ์ 2561 แรก
รับรู้สึกตัวดี ไม่มีไข้ ม่านตาตอบสนองต่อแสง แขนขาไม่อ่อนแรง
แพทย์วินิจฉัย ฉัย AFI day 4 R/O Stroke ผลตรวจเอกซเรย์
คอมพิวเตอร์สมอง ไม่พบความผิดปกติ แพทย์รับไว้เป็นผู้ป่วยใน
ตรวจไม่พบเชื้อจากการย้อมสีแกรมและเพาะเชื้อแบคทีเรียของ
ตัวอย่างน้ำไขสันหลัง ระหว่างรักษาด้วยยังมีไข้ ปวดศีรษะ พูดจา
สับสนและอะอวยวายเป็นช่วง ๆ กลืนอาหารและน้ำลำบาก
ต่อมาอาการแยลงและเสียชีวิตในวันที่ 11 กุมภาพันธ์ 2561 เวลา
06.13 น. แพทย์วินิจฉัย Meningitis ผลการตรวจด้วยเทคนิค
Nested RT-PCR ให้ผลบวกต่อเชื้อไวรัสพิษสุนัขบ้า ในตัวอย่างปม
รากผม แต่ให้ผลลบในตัวอย่างน้ำไขสันหลัง ภรรยาให้ประวัติว่า
ผู้ป่วยเป็นคนรักสุนัข ชอบให้อาหารสุนัขที่มาบริเวณบ้าน และมี
ประวัติ ถูกลูกสุนัขกัดและข่วนที่แขนซ้าย เมื่อประมาณต้นเดือน
ธันวาคม 2560 ไม่ได้ทำแผลและฉีดวัคซีนป้องกันโรคพิษสุนัขบ้า
เพราะคิดว่าเป็นลูกสุนัข สำหรับลูกสุนัขไม่เคยได้รับวัคซีนป้องกัน
พิษสุนัขบ้า ทีมควบคุมโรคได้ดำเนินการฉีดวัคซีนป้องกันโรคพิษ-
สุนัขบ้าให้กับผู้สัมผัสร่วมบ้านและบุคลากรโรงพยาบาลกาบังใหญ่
รวม 12 คน และเฝ้าระวังโรคในพื้นที่รอบจุดเกิดโรคต่อไปอีกอย่าง
น้อย 6 เดือน

2. สงสัยโรคอาหารเป็นพิษ 62 ราย จังหวัดยโสธร พบ
ผู้ป่วยโรคอาหารเป็นพิษจำนวน 62 ราย (เพศชาย 38 ราย หญิง
24 ราย) ไปรับการรักษาที่โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล/
โรงพยาบาล จำนวน 34 ราย แพทย์รับไว้รักษาแบบผู้ป่วยใน
จำนวน 6 ราย ไม่เข้ารับการรักษาจำนวน 22 ราย ผู้ป่วยมีอาการ

ถ่ายเป็นน้ำ ร้อยละ 91.93 ปวดท้อง ร้อยละ 61.63 มีไข้ ร้อยละ
27.42 จากการสอบถามประวัติการรับประทานอาหารของผู้ป่วย
ทั้งหมด พบว่ารับประทานเนื้อวัวที่ซื้อมาจากตลาดนัด A (ชายทุก
วันศุกร์) ที่หมู่บ้านโนนประทาน ตำบลหนองแห่น อำเภอกุดชุม
จังหวัดยโสธร ในเย็นวันที่ 16 กุมภาพันธ์ 2561 แล้วนำไปปรุง
รับประทานกันในครอบครัว เมนูที่ปรุงรับประทานส่วนใหญ่
เป็นลาบดิบ ก้อยดิบ และเนื้อดิบ โดยมีส่วนผสมของเลือดและ
ซีฟเลีย โดยพบผู้ป่วยกระจายอยู่ใน 3 หมู่บ้านของตำบลหนองแห่น
อำเภอกุดชุม จังหวัดยโสธร และในอีก 3 หมู่บ้านของตำบลท่าสีดา
อำเภอหนองพอก จังหวัดร้อยเอ็ด เนื่องจากเป็นเขตพื้นที่รอยต่อ
ระหว่างอำเภอกุดชุม จังหวัดยโสธร และอำเภอหนองพอก จังหวัด
ร้อยเอ็ด เริ่มมีผู้ป่วยรายแรก วันที่ 16 กุมภาพันธ์ 2561 และผู้ป่วย
รายสุดท้าย วันที่ 18 กุมภาพันธ์ 2561 ซึ่งผู้ป่วยรายแรกรับประทาน
เนื้อวัวในวันที่ 16 กุมภาพันธ์ 2561 แต่ผู้ป่วยรายสุดท้าย
รับประทานเนื้อวัวในวันที่ 17 กุมภาพันธ์ 2561 ระยะฟักตัว 3-27
ชั่วโมง ได้เก็บตัวอย่างอาหาร (ทั้งที่ปรุงแล้ว และยังไม่ได้ปรุง)
จำนวน 9 ตัวอย่าง ตัวอย่างส่งตรวจจากทวารหนัก จำนวน 14
ตัวอย่าง ตัวอย่างอุจจาระ จำนวน 7 ตัวอย่าง ตัวอย่างจากโพรง
จมูก จำนวน 1 ตัวอย่าง และตัวอย่างไม้พันสำลีป้ายมือ ผู้ชำแหละ
จำนวน 2 ตัวอย่าง ส่งตรวจที่สถาบันวิทยาศาสตร์ กรมวิทยาศาสตร์-
การแพทย์ อยู่ระหว่างรอผลการตรวจทางห้องปฏิบัติการ สำหรับ
ผล RSC ของผู้ป่วยในจังหวัดร้อยเอ็ด 6 ราย พบเชื้อ *Salmonella*
group B จำนวน 2 ราย *Salmonella* group E จำนวน 1 ราย
อีก 3 รายไม่พบเชื้อ

สถานการณ์ต่างประเทศ

ผู้ป่วยโรคเมอร์ส (MERS) รายใหม่ และยืนยันการระบาด
ในโรงพยาบาลของโรคเมอร์ส ประเทศซาอุดีอาระเบีย

กระทรวงสาธารณสุขซาอุดีอาระเบีย ได้รายงานว่ามีพบ
ผู้ป่วยโรคเมอร์สรายใหม่จำนวน 2 ราย เมื่อวันที่ 21 กุมภาพันธ์

2561 และองค์การอนามัยโลกยืนยันการระบาดของโรคเมอร์สที่เกิดขึ้นในโรงพยาบาลของเมือง Hafar Al-Batin ในเดือนมกราคม สำหรับผู้ป่วยใหม่ทั้ง 2 ราย เป็นชายชาวซาอุดีอาระเบีย อายุ 66 ปี รายแรกอาศัยอยู่ในเมือง Riyadh ขณะนี้อาการป่วยอยู่ในสภาวะทรงตัว โดยมีการระบุที่มาของการติดเชื้อเป็นชนิดปฐมภูมิ (Primary source) ซึ่งหมายถึง ผู้ป่วยไม่น่าจะได้รับเชื้อจากบุคคลอื่น ส่วนผู้ป่วยอีกรายอาศัยอยู่ที่เมือง Taif อาการป่วยอยู่ในภาวะวิกฤติ กระทรวงสาธารณสุขซาอุดีอาระเบียรายงานว่ามีประวัติสัมผัสกับอูฐโดยตรง ซึ่งเป็นที่ทราบกันดีอยู่แล้วว่าเป็นปัจจัยเสี่ยงต่อการเกิดโรคเมอร์ส

ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2555 ประเทศซาอุดีอาระเบีย มีผู้ป่วยยืนยันโรคเมอร์สแล้วจำนวน 1,798 ราย ในจำนวนนี้เสียชีวิต 731 ราย โดยขณะนี้ผู้ป่วยที่ยังอยู่ระหว่างรับการรักษาอีก 7 ราย

องค์การอนามัยโลกรายงานสถานการณ์โรคเมอร์สประจำเดือนมกราคมว่า พบผู้ป่วยจากประเทศซาอุดีอาระเบียจำนวน 25 ราย ในจำนวนนี้เสียชีวิต 8 ราย รวมถึงยืนยันการระบาดขนาดเล็กในโรงพยาบาลของเมือง Hafar Al-Batin โดยพบผู้ป่วย 1 ราย และผู้ติดเชื้อไม่แสดงอาการ เป็นบุคลากรทางการแพทย์ อีก 3 ราย

ตั้งแต่ปี 2555 ทั่วโลกพบผู้ป่วยโรคเมอร์สแล้ว 2,160 ราย ในจำนวนนี้เสียชีวิต 773 ราย คิดเป็นอัตราป่วยตายน้อยละ 35.8

*****

ข้อมูลรายงานโรคเฝ้าระวังทางระบาดวิทยาประจำสัปดาห์ที่ 7

Reported cases of diseases under surveillance 506, 7th week

✉ get506@yahoo.com

ศูนย์สารสนเทศทางระบาดวิทยาและพยากรณ์โรค สำนักระบาดวิทยา
Center for Epidemiological Informatics, Bureau of Epidemiology

ตารางที่ 1 จำนวนผู้ป่วยและเสียชีวิตด้วยโรคติดต่อที่สำคัญ จากการเฝ้าระวังทางระบาดวิทยา โดยเปรียบเทียบกับช่วงเวลาเดียวกันของปีก่อน ๆ ประเทศไทย ปี พ.ศ. 2561 สัปดาห์ที่ 7

Table 1 Reported cases of priority diseases under surveillance by compared to previous year in Thailand, 7th week 2018

Disease	2018				Case* (Current 4 week)	Mean** (2013-2017)	Cumulative	
	Week 4	Week 5	Week 6	Week 7			2018	
	Cases	Cases	Cases	Cases			Cases	Deaths
Cholera	0	0	0	0	0	3	0	0
Influenza	3354	3584	2960	1186	11084	8435	22758	1
Meningococcal Meningitis	0	0	0	0	0	1	1	0
Measles	58	45	28	17	148	184	311	0
Diphtheria	0	0	0	0	0	1	0	0
Pertussis	0	1	1	0	2	3	5	0
Pneumonia (Admitted)	5210	5398	5109	2461	18178	18344	39992	24
Leptospirosis	37	28	29	6	100	144	255	1
Hand, foot and mouth disease	777	764	658	345	2544	3370	5249	0
Total D.H.F.	498	428	276	81	1283	3426	3072	8

ที่มา: สำนักงานสาธารณสุขจังหวัด สำนักงานอนามัย กรุงเทพมหานคร และ สำนักระบาดวิทยา: รวบรวมข้อมูลในภาพรวมระดับประเทศ

ข้อมูลในตารางจะถูกปรับปรุงทุกสัปดาห์ วัตถุประสงค์เพื่อการป้องกันควบคุมโรค/ภัย เป็นหลัก มิใช่เป็นรายงานสถิติของโรคนั้น ๆ

ส่วนใหญ่เป็นการรายงาน "ผู้ป่วยที่สงสัย (suspect)" ไม่ใช่ "ผู้ป่วยที่ยืนยันว่าเป็นโรคนั้น ๆ (confirm)"

ข้อมูลมีการเปลี่ยนแปลงย้อนหลังได้ทุกสัปดาห์ จึงไม่ควรนำข้อมูลสัปดาห์ปัจจุบันไปอ้างอิงในเอกสารวิชาการ

* จำนวนผู้ป่วย 4 สัปดาห์ล่าสุด (4 สัปดาห์ คิดเป็น 1 ช่วง)

** จำนวนผู้ป่วยในช่วง 4 สัปดาห์ก่อนหน้า, 4 สัปดาห์เดียวกันกับปีปัจจุบัน และ 4 สัปดาห์หลัง ของข้อมูล 5 ปีย้อนหลัง 15 ช่วง (60 สัปดาห์)